

ezredszerre is, hanem a maga finom, kiegyensúlyozott módján szól a mai kor képi nyelvezetével a mai közönséghez. Persze örömmel látjuk viszont több, ma már klasszikusnak számító felvételét – ezeken nem fogott az idő. Az istállóban orrukat összeérintő lovak, a szimmetrikusan ívelő sötét és világos nyak és fej kompozíciója olyan fényképet eredményezett, amit az ember nem felejt el, ha csak egyszer is látta. Ahogyan a pokolian vicsorgó mélyfekete versenyló portréját sem, vagy a fékezhetetlen vágta kezdő ménes fenséges látványát.

A *Csak lovak* a fotóról mindent tudó Hemzőről is szól, arról, aki felvonultatja szinte teljes eszköz- és stílustárát. A kötetben nincs egyetlen öncélú fotó-bűvészkedés sem, a formai gazdagság és a virtuozitás a kitűzött célt szolgálja. A művész könnyed mozdulattal varázsolja az oldalakra a merész, modern kompozíciókat, a meghökkentő képkivágásokat, a bájos képi humort, a megrendítő, minden közhelyes, édeskés manírt mellőző állatportrét. Mindekelőtt és fölött a 78 éves Hemző Károly a *Csak lovakkal* a diadalmas életet igenli. Igazi, szilaj és bátor vágta ez az album. A csikók meg hadd tátsák a szájukat! Van még mit tanulniuk.

SZARKA KLÁRA

(Gust-Art Stúdió, Budapest, 2005,
144 oldal, 4980 Ft)

BABINSZKY CSILLA:

Cream

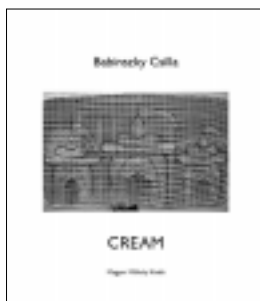
A Magyar Műhely Kiadó immáron negyedik kötetét teszi közzé a Pixel-könyvek folyamában. A Szombathy Bálint által szerkesztett, az elektronikus műfajok titokzatos közegébe bepillantó sorozat alkotói hol cipőtalpnyomok kópiáin indulnak el egy sajátos képi világba (L. Simon László), hol kijáratokat keresnek egyre szűkülő életvilágunkból (Bartha Sándor), hol pedig sajátos térmeghatározottságaink fotografiai poétikájával, matematikájával szembesítenek bennünket (Herendi Péter).

Nincs ez másképpen Babinszky Csilla könyvében sem; itt is életvilág-lenyomatok/kivágatok reprezentálják késő újkori kultúránk fény- és árnyoldalait. Már maga a cím is – legalábbis jelen sorok írója számára – többszörösen összetett jelentéssel rendelkezik. Elsőként a nyáron avagy télen utcán, kávéházban, otthon fogyasztható/élvezhető édesség, a fagylalt vagy jégkrém különböző változatai jelennek meg előttünk. Színes, változó, élénk plakátkivágatok adják tudunkra egy alkotó lencséjén keresztül, mi is az, ami körülvesz bennünket. Tegyük most zárójelbe a vizuális környezetszennyezéssel kapcsolatos okfejtéseinket, mert fontos dolgok lehetnek mondjuk ventilátoraink, telefonjaink, kávéfőzőink, melyek

nem mindegy hogy miképpen kísérik, szolgálják vagy éppen keserítik meg mindennapjainkat. Mindez persze egy újabb dialógus tárgya lehetne.

Eszünkbe juthatnak azonban a késői hatvanas évek legendás zenekarának (Cream) fehér szobáról, szerelemről, napfényről, lustaságról, politikáról hírt adó dalai is, megtoldva az instrumentum és meditáció együttéléséről hiteles élményt nyújtó beállítódással.

Nem véletlen, hogy számomra ez a hangsúlyosabb oldal, hiszen alkotónk, miként kiállításának megnyitóján is (Magyar Műhely Galéria, 2006. január 18.), meditációs objektumokként tárja elénk a

jelezett életkívágatokat. A bemutatón a víz mint folyam, erő és megnyilatkozás, a világot átölelő és elpusztító elem van jelen, s a könyv lapjain felsorakozó mesterséges-teremtészetes életképek mintegy hozzájárulásként jelzik: miként élünk, élhetetlenkedünk magunk teremtette, ám nem mindig magunk alakította világunkban.

Érdemes többször, lassan átlapozni a könyvet, és külön figyelmet fordítani egy-egy visszatérő motívumra. Ezek egyike, a már említett technikai eszközökön túl, a szék és az ágy ismételt feltűnése. Rendre megjelennek ezek az életvi-

lág-kellékek, s így kimetszve az élő környezetből azt sugallják, hogy aktív, mégis nyugodt beszélgetőterek lehetnének. Ám az is kiteszik a válogatásból, hogy ez csak egy lehetőség, melynek betöltése rajtunk áll.

Az az emlékeztetjavitó, örömet adó látvány is ezt igazolja, amikor egy kvázi *love*-graffiti jelenik meg a szerelem spontán megnyilatkozásainak falra festett változataként.

Mindez olyan boldogságigényt és -hiányt ad tudtunkra, amely mindenképpen meggondolkodtató. Akárcsak az, amikor egyre beljebb csúszva a képi absztrakció és szemantika világába rájövünk, hogy mindez egyfajta

határozott szemlélési módhoz kell hogy kötődjön, s ezt olvashatjuk is egy plakátfeliraton (Stil).

De ha még egyszer (nem utoljára!) fellapozzuk a könyvet, virágot locsoló kislányt, a Tajmahal- (Hair Dresse) reklámot vagy egy mérnök-féle férfit is láthatunk, azaz benépesül az a bizonyos életvilág, hogy mindezek után végül felfedezhessük azt is: ezek ellentétpontjai, organikus, geometrikus alakzatai is jelen vannak falfelületek, portálok spontánul létrejövő viszonyrendszerében. Ami talán azt üzeni, hogy valamiféle rend vagy viszonyítási pont(ok) mégis csak keresendő(k); illő lenne, ha ezt

is megtalálnánk az univerzumot meghódító ember kelléktárában.

BOHÁR ANDRÁS

(Magyar Műhely Kiadó, Budapest, 2006, 104 oldal, 1700 Ft)

Csak szex és más semmi

Jó állapotban lévő, strapabíró, diplomás középkorú nő (Schell Judit) sportos értelmiségit keres beporzás reményében. Csak porzás lesz és néhány félreértés, hiszen Goda Krisztina első nagyjátékfilmje szexis vígjáték fővárosi művészkezeben.

Dóra a férfiakban csalódott dramaturg, aki gyereket akar, de apát nem. A végzetasszonya-imágóban fulladozó színész-barátnő (Dobó Kata) tanácsára hirdetést ad fel „csak szex és más semmi” jelígre, és elkezdődik a kétségbeesett hajsz a megfelelő génállomány után. A lehetséges fedezőmének között ott találjuk a debreceni színész-arszlánt (Csányi Sándor) és a tehetséges komponistát (Seress Sándor). A film alapkonfliktusa ennek a háromszögnek a feloldása, méghozzá úgy, hogy a maghajsz szerelemben kulminálhasson. Nehéz úgy, de a profin megírt, sokáig csiszolt forgatókönyv és az izmos színészi játék több-kevesebb sikerrel megoldja a feladatot.

Goda Krisztina alkotása meglovagolja az aktuális szinglifilm-trendet, de elkerüli a *gender*-csevej közhelyeit, és intelligens humorba párnázza a redukált cselekményt. A „működő” humor titka ebben a filmben valószínűleg a jó arányérzék: az altesti poén humánus, a helyzetkomikum helyett a jellemkomikum dominál. Ez persze csak azért lehetséges, mert a felskiccelt figurák a színészi játék dinamizmusa révén képesek túllépni saját sablonkaraktérikukon. Schell Judit remekül hozza a öntudatos, mégis sebezhető középosztálybeli szinglit, aki csalódottsága szilánkjai ellenére sem esik bele a férfiellenes attitűdök hübriszébe. Dobó Kata Zsófia kissé papírizú, de ez a szerep velejárója, hiszen a kiszolgáltatott színésznő csak saját átszexualizált, sematizált nőiességét tudja pajzsként maga előtt hurcolni. Csányi Sándor alakja is többretekű (részben emiatt is állandó humorforrás), hiszen a tiszántúli művházak hímszírénje a fővárosi környezetben valójában kasztrálódik, macsó gőgjének állandó ellentétpontja saját meztelen óriásplakátja, amely harci retorikája mögötti törekénységére figyelmeztet.

A hd-re forgatott film a reklámok diszkrét, kontúros látványvilágát idézi, de ez a vizuális hatás az egész produkció jó értelemben vett ipari jellegét hangsúlyozza. A látvány igényes papírkötésként csomagolja be az intelligens celluloid ponyvát.